

Onderweg naar 2050

In de aanloop naar de publicatie van het 'Energierapport 2015' (zie kader) heeft VEMW haar visie kunnen geven in de consultatieronde. De vraag die centraal staat in dit rapport is hoe we komen tot een betaalbare, betrouwbare en duurzame energievoorziening in 2050. Ook enkele individuele VEMW-leden zijn geconsulteerd, waaronder Miklas Dronkers, CEO van papierfabriek Crown Van Gelder en VEMW-bestuurslid: "Dit is meer dan een energietransitie, dit is een revolutie."

Hoe ziet uw ideale papierfabriek er uit in 2050?

"Ik wil een fabriek die nog meer innovatieve producten maakt. Nog meer klantspecifiek. Producten die energieneutraal zijn gemaakt vanuit de gedachte van de circulaire economie. Een fabriek die draait op eigen warmtebronnen, biomassa en restwarmte. Volledig weg van fossiel."

En gaat dat lukken?

"Vijfendertig jaar vooruit kijken, zoals in het Energierapport gebeurt, is moeilijk in de industrie. Zo'n termijn komt overeen met één, hooguit twee, investeringscycli voor apparaten die in 2050 moeten functioneren. Het ontbreekt de huidige machines nog aan de juiste innovatieve technologie om volledig CO₂-neutraal te draaien."

Hoe gaat u hiermee om?

"Duurzaamheid wordt in onze bedrijfstak heel belangrijk gevonden. Crown Van Gelder loopt hierin voorop. Honderd procent van onze papiervezels is afkomstig van duurzaam beheerde bossen. Onze producten zijn volledig recyclebaar. Ons energie- en watergebruik is verantwoord. Wij werken al twintig jaar aan energiebesparing. Veel laaghangend fruit is nu wel geplukt. Energiebesparing door verdere aanpassing van bestaande processen is altijd relatief duur. Benodigde investeringen hebben een terugverdientijd van meer dan vijf jaar. Dat is voor de industrie niet op te brengen."

Wat is de huidige energiebehoefte van Crown Van Gelder?

"Papier maken vergt voornamelijk warmte. De warmtevraag bedraagt zo'n tachtig procent van ons energiegebruik. Daarnaast gebruiken we elektriciteit bij het malen van de papiervezels. Onze eigen warmtekrachtcentrale (WKC) heeft een 21 MW gasturbine met zeer lage NOx- en CO-emissies. Het energetisch rendement van een WKC ligt aanzienlijk hoger dan de modernste elektriciteitscentrales van het openbare net en de WKC levert een belangrij-

ke bijdrage aan de flexibilisering van het elektriciteitsnet. Verder is de focus op continue verbeteren met betrekking tot energiebesparing van groot belang: onze energiekosten bedragen zo'n twaalf procent van de productiekosten."

Wat zou u hierin willen veranderen?

"In plaats van aardgas zouden we biomassa kunnen stoken. Die technologie is al beschikbaar. Andere beschikbare technieken zijn het gebruik van restwarmte, dieptegeothermie en

Miklas Dronkers

rol kan - en wil - spelen binnen de transitie naar een koolstofarme economie. Het grootste obstakel is dat de technologie nog niet beschikbaar is om de industrie CO₂-neutraal te laten draaien. Er moet dan ook enorm gestuurd worden op innovatie. Er moeten meer mogelijkheden zijn om te kunnen investeren in nieuwe technologie. Ik pleit ervoor de ETS-gelden te gebruiken om deze transitie, beter gezegd deze revolutie, mogelijk te maken. Het onderzoek naar Deep Eutectic Solvents wordt bijvoorbeeld uit Europese fondsen betaald. Het zou toch prachtig zijn als we een eerste fabriek met deze techniek in Nederland kunnen realiseren.”

“De overheid overweegt de overgang naar een duurzame energievoorziening te versnellen door de energiebelasting te verhogen. Maar met deze ‘fiscale vergroening’ creëer je alleen maar lastenverzwaringen. Dit werkt averechts. Het ontnemt partijen juist de mogelijkheid te investeren in innovaties voor verdere energie- en waterbesparing. Bovendien betekent het een lastenverzwaring die onze concurrentiepositie onder druk zet. Er moet een gelijk speelveld zijn met de ons omringende landen. Alleen dan heeft de industrie bestaansrecht in Nederland.”

grootschalige mestvergisting. Maar voor verduurzaming op langere termijn zijn technologische doorbraken nodig. Momenteel onderzoekt de papierindustrie in samenwerking met de TU Eindhoven een veelbelovende techniek om vezels te ontsluiten uit hout, Deep Eutectic Solvents. Dat zou een energiebesparing opleveren van 40-50%.”

Welke obstakels zijn er?

“Transport van restwarmte tussen stadsgebieden en productiefaciliteiten vereist aanleg van

warmtenetten. Voor onderzoek naar geothermie zijn testboringen nodig. En de publieke perceptie werkt de vergunningsverlening voor grootschalige mestvergisting tegen. Het zijn alle ingrijpende infrastructurele trajecten met afschrijftermijnen van dertig jaar. We willen met z'n allen wel een bepaalde kant op, maar dat gaat niet vanzelf. Het vereist coördinatie om partijen bij elkaar te brengen. De overheid zou hier een rol in kunnen spelen. Ook moet de overheid een enabler zijn door fiscale constructies aan te bieden om de lange-termijnfinanciering te verwezenlijken.”

Welke punten wilt u terugzien in het Energierapport 2015?

“Ik heb benadrukt dat de industrie een sleutel-

Energierapport 2015

Oktober 2014 kondigde minister Kamp van Economische Zaken aan een lange-termijnvisie over het energiebeleid te ontwikkelen, het ‘Energierapport 2015’. Met hierin aandacht voor de optimale benutting van onze bodemschatten, energievoorzieningszekerheid en -leveringszekerheid, de toekomst van de samenwerking binnen het Gasgebouw en de voltooiing van de Europese energiemarkt. Hierbij wordt een volledig duurzame energievoorziening in 2050 nagestreefd conform het ‘Energieakkoord voor Duurzame Groei’. Het ‘Energierapport 2015’ verschijnt in het vierde kwartaal van 2015.

Papier maken vergt voornamelijk warmte